

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

**Pravilnost financiranja volilne kampanje liste
kandidatov Slovenska demokratska stranka – SDS
in SLS – Slovenska ljudska stranka na volitvah
poslancev iz Republike Slovenije v Evropski
parlament v letu 2019**

SDS

SLS

Slovenska ljudska stranka

2020

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

Pravilnost financiranja volilne kampanje liste kandidatov Slovenska demokratska stranka – SDS in SLS – Slovenska ljudska stranka na volitvah poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament v letu 2019

Številka: 325-16/2019/21

Ljubljana, 23. marca 2020

Povzetek

Računsko sodišče je izvedlo revizijo pravilnosti financiranja volilne kampanje liste kandidatov *Slovenska demokratska stranka – SDS in SLS – Slovenska ljudska stranka za volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament v letu 2019*, ki jo je organizirala politična stranka Slovenska demokratska stranka.

Cilja revizije sta bila izrek mnenja o pravilnosti poročanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji ter izrek mnenja o pravilnosti poslovanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji. Računsko sodišče je v reviziji tudi ugotovilo znesek delnega povračila stroškov volilne kampanje, do katerega je upravičen organizator volilne kampanje.

Računsko sodišče je o pravilnosti poročanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji politični stranki Slovenska demokratska stranka izreklo *mnenje s pridržkom*, ker med zbranimi sredstvi ni izkazala drugih oblik prispevkov fizičnih oseb, med porabljenimi sredstvi je izkazala stroške, ki niso stroški volilne kampanje, med porabljenimi sredstvi ni izkazala stroškov, ki bi nastali, če ne bi prejela drugih oblik prispevkov fizične osebe za volilno kampanjo, med prispevki, ki so zbrani v nasprotju z Zakonom o volilni in referendumski kampanji, ni izkazala drugih oblik prispevkov pravne osebe in lokalne skupnosti in med neplačanimi obveznostmi ni izkazala neporavnanih obveznosti za plačilo DDV.

Računsko sodišče je o pravilnosti poslovanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji politični stranki Slovenska demokratska stranka izreklo *mnenje s pridržkom*, ker na posebnem transakcijskem računu za volilno kampanjo ni zbrala sredstev za plačilo DDV, s posebnega transakcijskega računa za volilno kampanjo je poravnala stroške, ki niso stroški volilne kampanje, s posebnega transakcijskega računa za volilno kampanjo ni poravnala neplačane obveznosti za DDV, s fizično osebo, ki je za stranko opravila storitev oddaje prostora v najem za namestitvev plakatov, ni sklenila pogodbe v pisni obliki, prispevkov pravne osebe in lokalne skupnosti ni nakazala v humanitarne namene in v Seznamu izdatkov je pri 3 izdatkih navedla napačnega izvajalca.

Računsko sodišče ni moglo pridobiti ustreznih in zadostnih dokazov, na podlagi katerih bi bilo mogoče potrditi, da so bile storitve najema, tiska, namestitve in odstranitve giga panojev in uporaba fotografije za volilno kampanjo skladna z Zakonom o volilni in referendumski kampanji.

Računsko sodišče je od politične stranke Slovenska demokratska stranka zahtevalo *predložitev odzivnega poročila*.

KAZALO

1. UVOD	7
1.1 PREDSTAVITEV ORGANIZATORJA VOLILNE KAMPANJE.....	7
1.2 PREDSTAVITEV REVIZIJE.....	8
1.2.1 Zbrana sredstva.....	9
1.2.2 Porabljena sredstva.....	10
1.2.3 Posojila.....	11
1.2.4 Prispevki, zbrani v nasprotju z ZVRK.....	11
1.2.5 Nakazila v humanitarne namene.....	12
1.2.6 Delno povračilo stroškov volilne kampanje.....	12
2. UGOTOVITVE	13
2.1 PRAVILNOST POROČANJA V SKLADU Z ZVRK.....	15
2.1.1 Pravilnost izkazovanja zneskov v poročilu o financiranju volilne kampanje.....	15
2.1.1.1 Pravilnost izkazovanja zbranih sredstev.....	15
2.1.1.2 Pravilnost izkazovanja porabljenih sredstev.....	15
2.1.1.3 Druge napake.....	18
2.2 PRAVILNOST POSLOVANJA V SKLADU Z ZVRK.....	19
2.2.1 Pravilnost zbiranja sredstev za volilno kampanjo.....	19
2.2.2 Pravilnost porabe sredstev za volilno kampanjo.....	19
2.2.3 Druge nepravilnosti.....	20
2.2.4 Pravilnost poslovanja, ki ni povezana z zbiranjem in s porabo sredstev.....	21
2.2.5 Pravilnost izkazovanja podatkov v poročilu o financiranju volilne kampanje.....	21
2.3 VIŠINA DELNEGA POVRAČILA STROŠKOV VOLILNE KAMPANJE.....	21
3. MNENJE	22
3.1 MNENJE O PRAVILNOSTI POROČANJA V SKLADU Z ZAKONOM O VOLILNI IN REFERENDUMSKI KAMPANJI.....	22
3.2 MNENJE O PRAVILNOSTI POSLOVANJA V SKLADU Z ZAKONOM O VOLILNI IN REFERENDUMSKI KAMPANJI.....	23
4. ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA	24

1. UVOD

Izvedli smo revizijo pravilnosti financiranja volilne kampanje liste kandidatov Slovenska demokratska stranka – SDS in SLS – Slovenska ljudska stranka (v nadaljevanju: lista SDS in SLS) za volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament (v nadaljevanju: volitve v Evropski parlament) v letu 2019, ki so bile 26. 5. 2019, kot je to določeno v Odloku o razpisu volitev poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament¹.

Revizijo smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču² (v nadaljevanju: ZRacS-1) in Zakona o volilni in referendumski kampanji³ (v nadaljevanju: ZVRK). Sklep o izvedbi revizije⁴ je bil izdan 10. 9. 2019.

Naša pristojnost je, da izrečemo mnenje o pravilnosti poročanja v skladu z ZVRK in mnenje o pravilnosti poslovanja v skladu z ZVRK.

Revidiranje smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁵. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o pravilnosti izkazanih zneskov in drugih podatkov⁶ v poročilu o financiranju volilne kampanje, pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za volilno kampanjo ter drugo poslovanje, ki ga ureja ZVRK. Izbrani postopki vključujejo tudi ocenjevanje tveganj nepravilnih navedb v poročilu o financiranju volilne kampanje zaradi napake ali prevare in tveganj za nastanek nepravilnosti. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenj.

1.1 Predstavitev organizatorja volilne kampanje

Organizator volilne kampanje je v skladu z drugim odstavkom 3. člena ZVRK odgovoren za zakonitost izvajanja volilne kampanje. Organizator volilne kampanje liste SDS in SLS za volitve v Evropski parlament v letu 2019 je bila politična stranka Slovenska demokratska stranka (v nadaljevanju: stranka SDS), Trstenjakova ulica 8, Ljubljana, s skrajšanim imenom stranke Slovenski demokrati in s kratico SDS.

¹ Uradni list RS, št. 10/19.

² Uradni list RS, št. 11/01, 109/12.

³ Uradni list RS, št. 41/07, 11/11, 98/13.

⁴ Št. 325-16/2019/3.

⁵ Uradni list RS, št. 43/13.

⁶ Podatki so poleg zneskov drugi obvezni podatki, ki jih pri poročanju v poročilu o financiranju volilne kampanje zahtevata ZVRK in Pravilnik o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo (v nadaljevanju: pravilnik; Uradni list RS, št. 36/14).

Organizator volilne kampanje je moral najkasneje 45 dni pred dnem glasovanja na volitvah⁷ oziroma pred prvo finančno transakcijo, namenjeno volilni kampanji⁸, odpreti poseben transakcijski račun za volilno kampanjo (v nadaljevanju: posebni račun). Vsa finančna sredstva, ki jih je organizator namenil ali dobil od drugih pravnih ali fizičnih oseb za financiranje volilne kampanje, je moral zbrati na posebnem računu. Vse stroške volilne kampanje je organizator volilne kampanje moral poravnati izključno s tega računa. Posebni račun je organizator volilne kampanje moral zapreti najkasneje v 4 mesecih po dnevu glasovanja⁹, to je do vključno 26. 9. 2019. Stranka SDS je posebni račun št. SI56 0510 0801 6527 046 odprla 9. 4. 2019 pri Abanki, d. d., Ljubljana in ga zaprla 24. 9. 2019.

Organizator volilne kampanje je moral najkasneje v 15 dneh od dneva zaprtja posebnega računa Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve predložiti poročilo o financiranju volilne kampanje¹⁰ in stranka SDS ga je predložila 9. 10. 2019.

Po podatkih Državne volilne komisije je bil organizator volilne kampanje liste SDS in SLS stranka SDS, odgovorna oseba organizatorja volilne kampanje za volilno kampanjo pa je bil Borut Dolanc. Za pravilnost finančnega poslovanja stranke SDS je skladno z 22. členom Statuta SDS¹¹ odgovoren generalni sekretar stranke. Odgovorna oseba stranke SDS v obdobju, na katero se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije je bil Borut Dolanc, generalni sekretar stranke SDS.

1.2 Predstavitev revizije

Predmet revizije je poročilo o financiranju volilne kampanje za volitve v Evropski parlament v letu 2019 za listo SDS in SLS, ki ga je pripravil organizator, to je stranka SDS (v nadaljevanju: poročilo o financiranju volilne kampanje). Revidirali smo višino zbranih in porabljenih sredstev za volilno kampanjo, pravilnost zbiranja in porabe sredstev, pravilnost poročanja, kot je urejeno v ZVRK, ter drugo poslovanje organizatorja volilne kampanje, ki ga ureja ZVRK.

Cilja revizije pravilnosti financiranja volilne kampanje sta bila:

- izrek mnenja o pravilnosti poročanja v skladu z ZVRK in
- izrek mnenja o pravilnosti poslovanja v skladu z ZVRK.

Revizijo smo načrtovali in izvedli v obsegu, ki daje razumno zagotovilo za presojo pravilnosti financiranja volilne kampanje. Pri obsegu preverjanja smo upoštevali določila ZVRK in pravilnika, zato smo v skladu s prvim odstavkom 30. člena ZVRK preizkusili:

- višino zbranih in porabljenih sredstev volilne kampanje,
- ali je organizator volilne kampanje pridobil in uporabil sredstva za kampanjo v skladu z ZVRK ter
- ali so podatki, ki jih je organizator volilne kampanje navedel v poročilu iz 18. člena ZVRK, točni.

⁷ To je do vključno 10. 4. 2019.

⁸ 16. člen ZVRK.

⁹ Prvi odstavek 16. člena ZVRK.

¹⁰ Prvi odstavek 18. člena ZVRK.

¹¹ [URL: <https://www.sds.si/sites/default/files/documents/Statut%20SDS%20po%207%20seji%20Sveta%20SDS%20%2029%20sep%202018%20-%20%20%20C4%8CISTOPIS.pdf>], 15. 3. 2020.

Preizkusili smo tudi, ali je organizator volilne kampanje pravočasno odprl in zaprl posebni račun ter ali je predložil poročilo o financiranju volilne kampanje v predpisanem roku.

Izračunali smo tudi višino delnega povračila stroškov volilne kampanje, do katerega je v skladu s 24. členom ZVRK upravičen organizator volilne kampanje. Preverili smo tudi, ali je organizator volilne kampanje izgubil pravico do delnega povračila stroškov volilne kampanje ali do financiranja iz proračuna Republike Slovenije, ker so porabljena sredstva preseгла zneske iz 31. člena ZVRK.

1.2.1 Zbrana sredstva

Zbrana sredstva za volilno kampanjo so v skladu s 14. členom ZVRK¹²:

- prispevki fizičnih oseb in
- sredstva organizatorja volilne kampanje, ki jih je prenesel s svojega transakcijskega računa na posebni račun.

Volilna kampanja se lahko financira s prispevki fizičnih oseb, ki od posamezne fizične osebe ne smejo presegati 10 povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije (v nadaljevanju: SURS) za preteklo leto, to je 16.815,50 evra¹³. Prispevki so vsi denarni prispevki fizičnih oseb, zbrani na posebnem računu, ter vsi prispevki fizičnih oseb iz drugega odstavka 14. člena ZVRK (v nadaljevanju: druge oblike prispevkov), kot so: nedenarni prispevki, brezplačne storitve za organizatorja volilne kampanje, prevzem obveznosti oziroma opravljanje storitev za organizatorja volilne kampanje ali prodaja blaga organizatorju volilne kampanje pod pogoji, ki organizatorja volilne kampanje postavljajo v ugodnejši položaj kot druge koristnike storitev oziroma kot kupce blaga teh oseb. Denarni prispevki posamezne fizične osebe v gotovini so za posamezno volilno kampanjo dovoljeni največ do zneska 50 evrov, višji denarni prispevki pa morajo biti vplačani prek bank, hranilnic ali drugih pravnih oseb, ki v skladu s predpisi, ki urejajo plačilne storitve, opravljajo plačilne storitve¹⁴.

Organizator volilne kampanje lahko s svojega transakcijskega računa na posebni račun prenese sredstva¹⁵:

- največ v višini 10 povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih SURS za preteklo leto, če je organizator volilne kampanje fizična oseba;
- največ v višini iz drugega odstavka 23. člena ZVRK, če je organizator volilne kampanje politična stranka; prispevek politične stranke skupaj z ostalimi prispevki ne sme presegati višine iz 23. člena ZVRK.

Državni organi, organi lokalnih skupnosti, pravne osebe javnega in zasebnega prava ter samostojni podjetniki posamezniki in posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost, ne smejo financirati volilne kampanje, razen če zakon določa drugače.¹⁶ Organizator volilne kampanje za volitve v Evropski parlament ne sme pridobiti sredstev za volilno kampanjo od tujih fizičnih in pravnih oseb, razen od državljanov držav članic Evropske unije, za katere veljajo enaki pogoji kot za domače fizične osebe.¹⁷

¹² Skladno z 2. členom pravilnika se med zbrana sredstva štejejo tudi obresti sredstev avista.

¹³ Po Poročilu o gibanju plač za december 2018 (Uradni list RS, št. 14/19) je 1.681,55 evra znesek povprečne mesečne bruto plače za obdobje od januarja do decembra 2018.

¹⁴ Prvi odstavek 14. člena ZVRK.

¹⁵ Sedmi odstavek 14. člena ZVRK.

¹⁶ Peti odstavek 14. člena ZVRK.

¹⁷ Šesti odstavek 14. člena ZVRK.

Pri preverjanju pravilnosti poročanja in pravilnosti poslovanja z zbranimi sredstvi za volilno kampanjo smo pregledali vsa denarna sredstva, zbrana na posebnem računu, glede na vire in višino sredstev, vključno z drugimi oblikami prispevkov, in za vsa zbrana sredstva preizkusili njihov obstoj, točnost, popolnost in skladnost z določili ZVRK.

1.2.2 Porabljena sredstva

Porabljena sredstva za volilno kampanjo so vsi stroški, ki so potrebni za izvedbo volilne kampanje¹⁸, vključno z drugimi oblikami prispevkov fizičnih oseb¹⁹.

Stroški volilne kampanje so glede na določila ZVRK opredeljeni po namenu, času in vrsti. Namen je določen z zakonsko opredelitvijo volilne kampanje. To so vse politične oglaševalske vsebine in druge oblike politične propagande, katerih namen je vplivati na odločanje volivk in volivcev pri glasovanju na volitvah.²⁰

Stroški so časovno vezani na obdobje volilne kampanje, ki se lahko začne najprej 30 dni pred dnem glasovanja, končati pa se mora najkasneje 24 ur pred dnem glasovanja. Volilna kampanja za volitve v Evropski parlament v letu 2019 se je začela 26. 4. 2019 in se je končala 24. 5. 2019 ob 24.00.

Med stroške volilne kampanje, ki so potrebni za izvedbo volitev, ZVRK²¹ uvršča:

- stroške oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov,
- stroške oblikovanja in objavljajanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih,
- stroške organizacije in izvedbe predvolilnih shodov,
- stroške oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala iz 7. člena ZVRK,
- stroške odprtja, vodenja in zaprtja posebnega računa,
- stroške svetovanja za načrtovanje strategije ali posamičnih delov volilne kampanje in njihove rabe ter volilne taktike in
- druge sorodne stroške, ki so nastali zaradi dejanj volilne kampanje²².

Med stroške volilne kampanje se štejejo vsi navedeni stroški ne glede na to, kdaj so nastali, kdaj so bili plačani in kdaj so bili sklenjeni posli v zvezi s posameznimi dejanji volilne kampanje, če se stroški in posli nanašajo na obdobje volilne kampanje iz 2. člena ZVRK. Med stroške volilne kampanje se ne štejejo stroški zbiranja podpisov, ki se zbirajo za vložitev kandidature kandidata ali liste kandidatov, in stroški, nastali po obdobju volilne kampanje, razen stroškov odstranjevanja plakatov in stroškov vodenja in zaprtja posebnega računa.²³

¹⁸ Prvi odstavek 15. člena ZVRK.

¹⁹ K skupni višini porabljenih sredstev je treba prišteti tudi zneske drugih oblik prispevkov fizičnih oseb, kot je določeno v 2. točki tretjega odstavka 2. člena pravilnika. Tako se med stroški izkazujejo tudi nedensarni prispevki iz drugega odstavka 14. člena ZVRK, ki so bili porabljeni za volilno kampanjo.

²⁰ Drugi odstavek 1. člena ZVRK.

²¹ Drugi odstavek 15. člena ZVRK.

²² Skladno s 3. členom pravilnika se kot porabljena sredstva štejejo tudi obresti ter drugi stroški za posojila.

²³ Četrti odstavek 15. člena ZVRK.

Stroški volilne kampanje za volitve v Evropski parlament ne smejo preseči 0,4 evra na posameznega volilnega upravičenca v državi.²⁴ Po podatkih Ministrstva za notranje zadeve²⁵ je bilo na dan razpisa volitev 25. 2. 2019, to je na dan, ko so začeli teči roki za volilna opravila za volitve v Evropski parlament, na območju Republike Slovenije 1.708.765 volilnih upravičencev. Glede na navedene podatke stroški volilne kampanje za listo kandidatov niso smeli preseči 683.506 evrov²⁶.

Pri preverjanju pravilnosti poročanja in pravilnosti poslovanja pri porabljenih sredstvih za volilno kampanjo smo pri vsakem strošku, vključno s stroškom, ki je povezan z drugimi oblikami prispevkov, preizkusili njegov obstoj, točnost, popolnost ter skladnost z določili ZVRK.

1.2.3 Posojila

Skladno z ZVRK lahko organizator volilne kampanje pridobi posojilo samo pri bankah in posojilnicah pod enakimi pogoji kot druge osebe. Dano posojilo se ne šteje za financiranje volilne kampanje.²⁷ Dan zapadlosti posojila ne sme biti kasnejši od 30 dni pred rokom za zaprtje računa.²⁸

Pri preverjanju pravilnosti poročanja in pravilnosti poslovanja v zvezi s posojili se preizkusi obstoj, točnost, popolnost in skladnost morebitnega posojila z določili ZVRK.

1.2.4 Prispevki, zbrani v nasprotju z ZVRK

Prispevki, ki so zbrani v nasprotju z ZVRK, so:

- prispevki posamezne fizične osebe, vključno z drugimi oblikami prispevkov, ki skupaj za posamezno volilno kampanjo presegajo 10 povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih SURS²⁹;
- prispevki posamezne fizične osebe v gotovini, ki so višji od 50 evrov in niso bili vplačani prek bank, hranilnic ali drugih pravnih oseb, ki v skladu s predpisi, ki urejajo plačilne storitve, opravljajo plačilne storitve³⁰;
- prispevki državnih organov, organov lokalnih skupnosti, pravnih oseb javnega in zasebnega prava ter samostojnih podjetnikov posameznikov in posameznikov, ki samostojno opravljajo dejavnost³¹;
- prispevki tujih fizičnih in pravnih oseb, razen od državljanov držav članic Evropske unije³²;
- sredstva organizatorja volilne kampanje, ki jih je prenesel s svojega transakcijskega računa na posebni račun in presegajo 10 povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih SURS, če je organizator volilne kampanje fizična oseba³³;

²⁴ Drugi odstavek 23. člena ZVRK.

²⁵ [URL: http://mnz.arhiv-spletisc.gov.si/si/novinarsko_sredisce/novica/10543/index.html], 4. 10. 2019.

²⁶ 1.708.765 volilnih upravičencev * 0,4 evra = 683.506 evrov.

²⁷ Četrty odstavek 14. člena ZVRK.

²⁸ Prvi odstavek 16. člena ZVRK.

²⁹ Prvi odstavek 14. člena ZVRK.

³⁰ Tretji stavek prvega odstavka 14. člena ZVRK.

³¹ Peti odstavek 14. člena ZVRK.

³² Šesti odstavek 14. člena ZVRK.

³³ Sedmi odstavek 14. člena ZVRK.

- sredstva organizatorja volilne kampanje, ki jih je prenesel s svojega rednega transakcijskega računa na posebni račun in presegajo višino iz drugega odstavka 23. člena ZVRK ali če sredstva tega organizatorja skupaj z ostalimi prispevki presegajo ta znesek, če je organizator volilne kampanje politična stranka³⁴.

Pri preverjanju pravilnosti poročanja in pravilnosti poslovanja v zvezi s prispevki, ki so zbrani v nasprotju z ZVRK, se pri vsakem takem prispevku preizkusi njegov obstoj, točnost in popolnost.

1.2.5 Nakazila v humanitarne namene

Organizator volilne kampanje mora v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije, nakazati:

- vse prispevke, ki so mu bili dani v nasprotju z ZVRK, in sicer najkasneje v 30 dneh od dneva prejema³⁵, in
- presežke zbranih sredstev ob zaprtju posebnega računa³⁶, če organizator volilne kampanje ni politična stranka.

Pri preverjanju pravilnosti poročanja in pravilnosti poslovanja v zvezi z nakazili v humanitarne namene se pri vsakem nakazilu prispevka, ki je bil zbran v nasprotju z ZVRK, ter pri vsakem nakazilu presežka sredstev v humanitarne namene pri organizatorju volilne kampanje, ki ni politična stranka, preizkusi njegov obstoj, točnost, popolnost ter skladnost z določili ZVRK.

1.2.6 Delno povračilo stroškov volilne kampanje

Organizatorji volilne kampanje, katerih listam so pripadli mandati za poslance v Evropskem parlamentu, imajo pravico do povračila stroškov volilne kampanje v vrednosti 0,33 evra za dobljeni glas, pri tem pa skupni znesek povrnjenih stroškov ne sme preseči zneska porabljenih sredstev, razvidnega iz revizijskega poročila računskega sodišča. Pravico do delnega povračila stroškov imajo tudi organizatorji volilne kampanje, katerih lista kandidatov je dobila najmanj 6 odstotkov glasov od skupnega števila oddanih glasov v volilni enoti ali najmanj 2 odstotka od skupnega števila oddanih glasov v vsej državi, in sicer v vrednosti 0,17 evra za dobljeni glas v tej volilni enoti oziroma državi.³⁷

³⁴ Sedmi odstavek 14. člena ZVRK v povezavi s drugim odstavkom 23. člena ZVRK.

³⁵ Deseti odstavek 14. člena ZVRK.

³⁶ Prvi odstavek 22. člena ZVRK.

³⁷ Prvi in drugi odstavek 24. člena ZVRK.

2. UGOTOVITVE

V poročilu o financiranju volilne kampanje je stranka SDS izkazala zbrana sredstva v znesku 236.791,25 evra in porabljena sredstva v znesku 236.791,25 evra. Poročilo o financiranju volilne kampanje stranke SDS in ugotovljene napake v reviziji prikazuje tabela 1.

Tabela 1: Poročilo o financiranju volilne kampanje in ugotovljene napake

		v evrih		
Vsebina		Znesek iz poročila	Znesek napak	Znesek po reviziji
I.	SKUPNA VIŠINA ZBRANIH SREDSTEV(1 + 2 + 3 + 4)	236.791,25	48,56	236.839,81
	1. Denarni prispevki (1.1 + 1.2)	0	0	0
	1.1 Prispevki v gotovini	0	0	0
	1.2 Prispevki, vplačani na poseben transakcijski račun	0	0	0
	2. Druge oblike prispevkov (drugi odstavki 14. člena ZVRK) (2.1 + 2.2 + 2.3 + 2.4)	0	48,56	48,56
	2.1 Brezplačne storitve	0	48,56	48,56
	2.2 Izredni popusti	0	0	0
	2.3 Prevzem obveznosti	0	0	0
	2.4 Druge oblike nedенarnih prispevkov	0	0	0
	3. Sredstva, ki jih je organizator kampanje prenesel s svojega transakcijskega računa na poseben transakcijski račun	236.791,22	0	236.791,22
	3.0 Lastna sredstva organizatorja, ki ni politična stranka	0	0	0
	3.1 Lastna sredstva politične stranke, ki je organizator kampanje	169.791,22	0	169.791,22
	3.2 Nakazila sredstev političnih strank na redni račun politične stranke, ki je organizator kampanje, ko več političnih strank vloži skupno listo kandidatov za volitve, kot organizator volilne kampanje pa je določena ena politična stranka	67.000,00	0	67.000,00
	4. Obresti sredstev avista	0,03	0	0,03

Vsebina	Znesek iz poročila	Znesek napak	Znesek po reviziji
II. SKUPNA VIŠINA PORABLJENIH SREDSTEV (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8)	236.791,25	(8.044,85)	228.746,40
1. Stroški oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov	81.915,97	(2.239,64)	79.676,33
2. Stroški oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih	80.272,32	0	80.272,32
3. Stroški organizacije in izvedbe predvolilnih shodov	39.049,23	(1.875,59)	37.173,64
4. Stroški oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala iz 7. člena ZVRK	32.144,55	(3.929,62)	28.214,93
5. Stroški odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa	306,74	0	306,74
6. Stroški svetovanja za načrtovanje strategije ali posamičnih delov volilne kampanje in njihove rabe ter volilne taktike	0	0	0
7. Drugi sorodni stroški, ki so nastali zaradi dejanj volilne kampanje	3.102,44	0	3.102,44
8. Obresti in drugi stroški za posojila	0	0	
III. PRESEŽEK ZBRANIH SREDSTEV (I – II)	0	8.093,41	8.093,41
IV. NAKAZILO PRESEŽKA ZBRANIH SREDSTEV V HUMANITARNE NAMENE ¹⁾	0	0	0
V. NEPLAČANE OBVEZNOSTI	10,98	24,63	35,61
VI. SKUPNI ZNESEK PRISPEVKOV, KI NA DAN GLASOVANJA PRESEGajo POVPREČNO BRUTO MESEČNO PLAČO NA DELAVCA V REPUBLIKI SLOVENIJI PO PODATKIH SURS ZA PRETEKLO LETO	0	0	0
VII. SKUPNI ZNESEK POSOJIL, KI SO ODOBRENA ORGANIZATORJU VOLILNE KAMPANJE	0	0	0
VIII. SKUPNI ZNESEK PRISPEVKOV, KI SO ZBRANI V NASPROTJU Z ZVRK	0	198,72	198,72
IX. SKUPNI ZNESEK NAKAZIL PRISPEVKOV, KI SO ZBRANI V NASPROTJU Z ZVRK, V HUMANITARNE NAMENE	0	0	0

Opomba: ¹⁾ V točki IV. se poroča tudi o nakazilu presežka zbranih sredstev politični stranki, če je bila politična stranka organizator kampanje (priloga 6 pravilnika).

Vir: poročilo o financiranju volilne kampanje.

2.1 Pravilnost poročanja v skladu z ZVRK

2.1.1 Pravilnost izkazovanja zneskov v poročilu o financiranju volilne kampanje

2.1.1.1 Pravilnost izkazovanja zbranih sredstev

Stranka SDS je v poročilu o financiranju volilne kampanje izkazala, da je zbrala sredstva v znesku 236.791,25 evra, od katerih je večino sama prenesla s svojega transakcijskega računa. Od zbranih sredstev je 169.791,22 evra predstavljalo lastna sredstva stranke SDS in 67.000 evrov nakazila sredstev stranke SLS.

Tabela 2: Viri zbranih sredstev

Vir zbranih sredstev	Zneski v evrih	Struktura v odstotkih
Denarni prispevki	0	-
Druge oblike prispevkov	0	-
Sredstva, ki jih je organizator volilne kampanje prenesel s svojega transakcijskega računa	236.791,22	100,0
Obresti sredstev avista	0,03	0,0
Skupaj	236.791,25	100,0

Vir: poročilo o financiranju volilne kampanje.

2.1.1.1.a S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja zbranih sredstev v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da je stranka SDS zbrana sredstva izkazala pre nizko v ocenjenem znesku 48,56 evra (povezava s točkama 2.1.1.2.a in 2.1.1.2.b tega poročila), ker med prispevki ni izkazala drugih oblik prispevkov fizične osebe, in sicer vrednosti brezplačnega najema poslovnega prostora v lasti fizične osebe za namestitev plakatov od 13. 5. do 16. 5. 2019 v Celju (povezava s točko 2.2.2.c tega poročila).

Navedeno ravnanje ni v skladu s 1. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi s 1. točko tretjega odstavka 2. člena pravilnika, ki določata, da mora organizator volilne kampanje poročati o skupni višini zbranih sredstev za volilno kampanjo, pri čemer se pri skupni višini zbranih sredstev za volilno kampanjo poroča tudi o drugih oblikah prispevkov iz drugega odstavka 14. člena ZVRK, kot so brezplačna storitev, izredni popust oziroma prodaja storitve ali blaga organizatorju volilne kampanje pod pogoji, ki organizatorja volilne kampanje postavljajo v ugodnejši položaj kot druge kupce storitev ali blaga teh oseb, prevzem obveznosti od organizatorja volilne kampanje in druge oblike nedenarnih prispevkov.

2.1.1.2 Pravilnost izkazovanja porabljenih sredstev

Stranka SDS je v poročilu o financiranju volilne kampanje izkazala, da je porabljena sredstva v znesku 236.791,25 evra namenila za kritje stroškov, ki so prikazani v tabeli 3.

Tabela 3: Stroški volilne kampanje

Vrsta stroškov	Zneski v evrih	Struktura v odstotkih
Stroški oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov	81.915,97	34,6
Stroški oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih	80.272,32	33,9
Stroški organizacije in izvedbe predvolilnih shodov	39.049,23	16,5
Stroški oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala iz 7. člena ZVRK	32.144,55	13,6
Stroški odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa	306,74	0,1
Stroški svetovanja za načrtovanje strategije ali posamičnih delov volilne kampanje in njihove rabe ter volilne taktike	0	-
Drugi sorodni stroški, ki so nastali zaradi dejanj volilne kampanje	3.102,44	1,3
Obresti in drugi stroški za posojila	0	-
Skupaj	236.791,25	100,0

Vir: poročilo o financiranju volilne kampanje.

2.1.1.2.a S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja porabljenih sredstev v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da je stranka SDS izkazala porabljena sredstva previsoko v skupnem znesku 8.044,85 evra, ker:

- je med njimi izkazala stroške v skupnem znesku 3.869,12 evra, ki niso stroški volilne kampanje, saj so nastali pred oziroma po obdobju volilne kampanje (povezava s točkama 2.1.1.2.b in 2.2.2.a tega poročila), in sicer za:
 - stroške plakatiranja v znesku 67,80 evra³⁸;
 - stroške hrane in pijače v skupnem znesku 123,30 evra³⁹;
 - stroške najema parcele za postavitve jumbo plakata v skupnem znesku 24,40 evra⁴⁰;
 - stroške promocijskega materiala v znesku 3.563,62 evra⁴¹;
 - stroške pogostitve v znesku 90 evrov⁴²;
- je med njimi izkazala stroške v skupnem znesku 4.224,29 evra, ki po določilih ZVRK ne sodijo med stroške volilne kampanje, saj ni šlo za dejanje volilne kampanje, katerega namen je vplivati na

³⁸ Storitev je bila opravljena 25. 5. 2019, volilna kampanja pa se je zaključila 24. 5. 2019.

³⁹ Dobava blaga je bila opravljena 31. 5. 2019, kar je po zaključku volilne kampanje.

⁴⁰ Storitev je bila opravljena v obdobju od 24. 5. do 8. 6. 2019, kar je po zaključku volilne kampanje.

⁴¹ Storitev je bila opravljena 3. 6. 2019, kar je po zaključku volilne kampanje.

⁴² Račun v znesku 180 evrov. Del računa v znesku 90 evrov se nanaša na dobavo blaga. Dobava blaga je bila opravljena 14. 4. 2019, kar je pred začetkom volilne kampanje.

odločanje volivcev pri glasovanju na volitvah (povezava s točkama 2.1.1.2.b in 2.2.2.a tega poročila), in sicer za:

- stroške ogleda vinske kleti z degustacijo v znesku 292,80 evra⁴³;
 - stroške gostinskih storitev v znesku 450 evrov⁴⁴;
 - stroške gostinskih storitev v znesku 300 evrov⁴⁵;
 - stroške nakupa mesnin, pijače in drugih živil v znesku 196,72 evra⁴⁶;
 - stroške gostinskih storitev v znesku 83,06 evra⁴⁷;
 - stroške najema reklamne površine v znesku 2.196 evrov⁴⁸;
 - stroške tiska in distribucije letakov v znesku 366 evrov⁴⁹;
 - stroške pogostitve v znesku 251,31 evra⁵⁰;
 - stroške pogostitve v znesku 88,40 evra⁵¹;
- med stroški volilne kampanje ni izkazala stroška najema prostora v lasti fizične osebe za namestitvev plakatov v obdobju od 13. 5. do 16. 5. 2019 v ocenjenem znesku 48,56 evra (povezava s točkama 2.1.1.1.a in 2.1.1.2.b tega poročila).

Navedena ravnanja niso v skladu s 1. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi z 2. točko tretjega odstavka 2. člena pravilnika, ki določata, da mora organizator volilne kampanje v poročilu poročati o skupni višini porabljenih sredstev, pri čemer se v Poročilu o kampanji pri skupni višini porabljenih sredstev za kampanjo poroča o skupni višini za kampanjo porabljenih sredstev, ki so v skladu s 16. členom ZVRK poravnana s posebnega računa.

2.1.1.2.b S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja posameznih izdatkov v Seznamu izdatkov (priloga 3 pravilnika) smo ugotovili, da je stranka SDS posamezne izdatke izkazala za 8.044,85 evra previsoko (povezava s točkama 2.1.1.2.a in 2.2.2.a tega poročila oziroma povezava s točkama 2.1.1.1.a in 2.1.1.2.a tega poročila).

⁴³ Stranka SDS ni predložila vabila ali drugih dokazil, iz katerih bi bilo razvidno, da gre za dogodek, povezan z volilno kampanjo.

⁴⁴ Na pogostitvi so bili le člani stranke SDS, poleg tega pa stranka SDS ni predložila vabila ali drugih dokazil, iz katerih bi bilo razvidno, da gre za dogodek, povezan z volilno kampanjo.

⁴⁵ Stranka SDS ni predložila vabila ali drugih dokazil, iz katerih bi bilo razvidno, da gre za dogodek, povezan z volilno kampanjo.

⁴⁶ Stranka SDS ni predložila vabila ali drugih dokazil, iz katerih bi bila razvidna povezava stroškov z volilno kampanjo.

⁴⁷ Stranka SDS ni predložila vabila ali drugih dokazil, iz katerih bi bila razvidna povezava stroškov z volilno kampanjo.

⁴⁸ Stranka SDS ni predložila dokazila, da se stroški nanašajo na volilno kampanjo.

⁴⁹ Iz dokumentacije je razvidno, da je izvajalec izvršil storitve v skupni vrednosti 8.432,88 evra, račun pa je izdal v višini 8.798,88 evra, pri čemer za zaračunane storitve v znesku 366 evrov ni dokazil, da so bile izvedene.

⁵⁰ Stranka SDS ni predložila vabila ali drugih dokazil, iz katerih bi bilo razvidno, da gre za dogodek, povezan z volilno kampanjo.

⁵¹ Stranka SDS ni predložila vabila ali drugih dokazil, iz katerih bi bilo razvidno, da gre za dogodek, povezan z volilno kampanjo.

Navedena ravnanja niso v skladu s 4. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi z 2. točko prvega odstavka 3. člena pravilnika, ki določata, da se v poročilu o financiranju volilne kampanje poroča o vseh posameznih izdatkih, ki jih je organizator volilne kampanje namenil za financiranje volilne kampanje, pri čemer se v Seznamu izdatkov poroča o stroških volilne kampanje, ki jih je organizator volilne kampanje v skladu s 16. členom ZVRK poravnal s posebnega računa, ter da se k skupni višini porabljenih sredstev prištejejo zneski drugih oblik prispevkov.

2.1.1.3 Druge napake

2.1.1.3.a S preizkušanjem pravilnosti v poročilu o financiranju volilne kampanje izkazanih prispevkov, zbranih v nasprotju z ZVRK, smo ugotovili, da je stranka SDS prispevke, zbrane v nasprotju z ZVRK, izkazala prenizko v ocenjenem znesku 198,72 evra. Med prispevki, ki so zbrani v nasprotju z ZVRK, ni izkazala:

- izrednega popusta pravne osebe za stroške oglaševanja v ocenjenem znesku 62,30 evra⁵² (povezava s točkama 2.1.1.3.b in 2.2.3.a tega poročila);
- denarne protivrednosti brezplačnega najema 4 plakatnih mest Občine Vrhnika v skupnem ocenjenem znesku 100 evrov⁵³ (povezava s točkama 2.1.1.3.b in 2.2.3.a tega poročila);
- denarne protivrednosti brezplačnega najema poslovnega prostora družbe Kompas Celje, d. d., Celje za namestitve plakatov od 10. 5. do 12. 5. 2019 v Celju v skupnem ocenjenem znesku 36,42 evra (povezava s točkama 2.1.1.3.b in 2.2.3.a tega poročila).

Navedena ravnanja niso v skladu s 6. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi z 8. točko tretjega odstavka 2. člena pravilnika, ki določata, da mora organizator volilne kampanje poročati o skupnem znesku prispevkov, ki so zbrani v nasprotju z ZVRK.

2.1.1.3.b S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja posameznih prispevkov, zbranih v nasprotju z ZVRK, v Seznamu prispevkov, zbranih v nasprotju z ZVRK (priloga 5 pravilnika), smo ugotovili, da je stranka SDS posamezne prispevke, ki so zbrani v nasprotju z ZVRK, izkazala prenizko v skupnem znesku 198,72 evra (povezava s točkama 2.1.1.3.a in 2.2.3.a tega poročila).

Navedena ravnanja niso v skladu s 6. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi s 4. točko prvega odstavka 3. člena pravilnika, ki določata, da se v Seznamu prispevkov, zbranih v nasprotju z ZVRK, poroča o vseh posameznih prispevkih, ki so bili organizatorju volilne kampanje dani v nasprotju z ZVRK, vključno z navedbo podatkov o firmi oziroma imenu, sedežu in poslovnem naslovu pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika, ki je dal prispevek organizatorju volilne kampanje.

2.1.1.3.c S preizkušanjem pravilnosti izkazanih neporavnanih obveznosti smo ugotovili, da je stranka SDS izkazala neplačane obveznosti za 24,63 evra prenizko, ker med njimi ni izkazala neporavnanih obveznosti za plačilo DDV, ki bi ga morala stranka SDS obračunati in plačati za storitve oglaševanja v skupnem znesku 111,95 evra, ki jih je zanj opravi družba Facebook Ireland Ltd, Ireland (v nadaljevanju: družba Facebook) – povezava s točkama 2.2.1.a in 2.2.2.b tega poročila.

⁵² Izvajalec TELE-TV, d. o. o. je za predstavitev kandidatov oziroma stranke v okviru evropskih volitev zaračunal nižjo ceno (737,70 evra) kot je za enako storitev zaračunal drugim kupcem (800 evrov), in sicer v znesku 62,30 evra.

⁵³ Ocenjena vrednost najema enega plakatnega mesta je 25 evrov.

Za vrsto dobav, ki jih je za stranko SDS opravila družba Facebook, mora v skladu 196. členom v povezavi s 56. členom Direktive Sveta 2006/112/ES z dne 18. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost⁵⁴ plačati DDV izključno prejemnik storitve. Glede na to, da stranka SDS opravlja tudi ekonomsko dejavnost, se za namene uporabe pravil o kraju opravljanja storitev šteje za davčnega zavezanca v skladu s 24. členom Zakona o davku na dodano vrednost⁵⁵ za vse storitve, ki jih je zanjo opravil izvajalec storitev, davčni zavezanec iz druge države članice ali iz tretje države. Stranka SDS bi zato morala od take opravljene storitve obračunati in plačati DDV.

Navedeno ravnanje ni v skladu s 5. točko tretjega odstavka 2. člena pravilnika, ki določa, da se v Poročilu o kampanji v V. vrstici poroča, če je znesek za volilno kampanjo nastalih stroškov večji od zneska zbranih sredstev (navede se znesek neplačanih računov ob zaprtju posebnega računa).

2.2 Pravilnost poslovanja v skladu z ZVRK

2.2.1 Pravilnost zbiranja sredstev za volilno kampanjo

2.2.1.a S preizkušanjem pravilnosti zbiranja sredstev za volilno kampanjo smo ugotovili, da stranka SDS na posebnem računu ni zbrala sredstev za plačilo stroškov volilne kampanje v znesku 24,63 evra za plačilo neplačanih obveznosti neobračunanega DDV za storitve, ki jih je opravila družba Facebook (povezava s točkama 2.1.1.3.c in 2.2.2.b tega poročila).

Navedeno ravnanje ni v skladu s prvim odstavkom 16. člena ZVRK, ki določa, da mora organizator volilne kampanje vsa sredstva za poravnavo stroškov volilne kampanje zbrati na posebnem računu.

2.2.2 Pravilnost porabe sredstev za volilno kampanjo

2.2.2.a S preizkušanjem pravilnosti porabe sredstev za volilno kampanjo smo ugotovili, da je stranka SDS s posebnega računa poravnala stroške plakatiranja, hrane in pijače, najema parcele, prostora in reklamne površine, gostinskih storitev, tiska in distribucije letakov, promocijskega materiala ter oglaševanja, ki niso stroški volilne kampanje, v skupnem znesku 8.093,41 evra (povezava s točkama 2.1.1.2.a in 2.1.1.2.b tega poročila). Navedeno ravnanje ni v skladu s prvim, drugim in četrtem odstavkom 15. člena ZVRK, ker se omenjeni stroški ne štejejo za stroške volilne kampanje oziroma se ne nanašajo na obdobje volilne kampanje.

2.2.2.b S preizkušanjem pravilnosti porabe sredstev za volilno kampanjo smo ugotovili, da stranka SDS s posebnega računa ni poravnala stroškov v znesku 24,63 evra, in sicer neplačanih obveznosti za DDV, ki bi ga stranka SDS morala obračunati za storitve, ki jih je opravila družba Facebook (povezava s točkama 2.1.1.3.c in 2.2.1.a tega poročila). Navedeno ravnanje ni v skladu s prvim odstavkom 16. člena ZVRK, ki določa, da mora organizator volilne kampanje vse stroške volilne kampanje poravnati s posebnega računa.

⁵⁴ UL L, št. 347 z dne 11. 12. 2006; zadnjič spremenjeno z Direktivo Sveta 2013/61/EU z dne 17. decembra 2013 o spremembi direktiv 2006/112/ES in 2008/118/ES, kar zadeva najbolj oddaljene francoske regije in zlasti Mayotte (UL L, št. 353 z dne 28. 12. 2013).

⁵⁵ Uradni list RS, št. 13/11-UPB3, 18/11, 78/11, 38/12, 83/12, 86/14, 90/15, 77/18.

2.2.2.c Stranka SDS s fizično osebo, ki ji je oddala v najem prostor za namestitvev plakatov v ocenjenem znesku 48,56 evra, ni sklenila pogodbe v pisni obliki (povezava s točko 2.1.1.1.a tega poročila). Navedeno ravnanje ni v skladu s tretjim odstavkom 14. člena ZVRK, ki določa, da morata organizator volilne kampanje in fizična oseba, ki zanjo opravi storitev ali ji prodaja blago, skleniti ustrezno pogodbo v pisni obliki.

2.2.3 Druge nepravilnosti

2.2.3.a S preizkušanjem pravilnosti nakazil prispevkov, zbranih v nasprotju z ZVRK, v humanitarne namene smo ugotovili, da je stranka SDS prejela druge oblike prispevkov v obliki izrednih popustov in brezplačnih storitev, ki sta jih ji zagotovili pravni osebi in lokalna skupnost v skupnem ocenjenem znesku 198,72 evra, stranka SDS pa njihove denarne protivednosti ni nakazala v humanitarne namene (povezava s točkama 2.1.1.3.a in 2.1.1.3.b tega poročila).

Navedena ravnanja niso v skladu z desetim odstavkom 14. člena ZVRK v povezavi s petim odstavkom 14. člena ZVRK, ki določata, da lokalne skupnosti in pravne osebe ne smejo financirati volilne kampanje ter da mora organizator volilne kampanje prispevke, ki so mu dani v nasprotju z ZVRK, v 30 dneh od prejema nakazati v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije.

Ukrep stranke SDS

Stranka SDS je 26. 2. 2020 nakazala 162,30 evra v humanitarne namene organizaciji Škofijska Kaitas Celje.

2.2.3.b Pri najemu, tisku, namestitvi in odstranitvi giga panojev v skupnem znesku 51.386,01 evra, za skupaj 30.756,79 evra zaračunanega zneska opravljenih storitev ni bilo mogoče potrditi, da storitve niso bile opravljene pod pogoji, ki organizatorja volilne kampanje postavljajo v bolj ugoden položaj kot druge koristnike teh storitev, ker izvajalec storitve ni predložil pojasnil in dokazil⁵⁶, na podlagi katerih bi bilo to mogoče potrditi. Tako ni bilo mogoče potrditi skladnosti obračunanih storitev z določbami petega odstavka 14. člena ZVRK ob upoštevanju drugega odstavka tega člena.

2.2.3.c Pri uporabi fotografije za volilno kampanjo kandidata za volitve v Evropski parlament dr. Milana Zvera, ki jo je stranka SDS pridobila na družbenem omrežju⁵⁷, stranka SDS ni predložila pojasnil in dokazil o materialni avtorski pravici za izkoriščanje avtorskega dela (fotografije) oziroma, na katero osebo je bila ta prenesena⁵⁸. Stranka SDS ni izkazala, da je nosilcu materialne avtorske pravice plačala za uporabo fotografije. Ker stranka SDS ni predložila dokazil, iz katerih bi bilo razvidno, kdo je imel materialno avtorsko pravico za fotografijo (domača ali tuja fizična ali pravna oseba), ni bilo mogoče potrditi skladnosti uporabe te fotografije z določbami tretjega, petega oziroma šestega odstavka 14. člena ZVRK, ki določajo, da:

- morata stranka in fizična oseba, ki zanjo opravi storitev ali ji prodaja blago, skleniti ustrezno pogodbo v pisni obliki,

⁵⁶ Cenik izvajalca ne obstaja, prav tako nismo prejeli primerljivih računov, ki jih je izvajalec za enake storitve zaračunal drugim pravnim osebam.

⁵⁷ Na družbenem omrežju jo je objavila madžarska vlada, stranka SDS pa je navedla, da se je pojavljala po različnih madžarskih in slovenskih družbenih omrežjih.

⁵⁸ Stranka SDS je sicer predložila vprašanje madžarski javni radioteleviziji MTVA (madž.: *Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonekezelő Alap*) za nakup pravice za uporabo fotografije na družbenih omrežjih, na katero ni pridobila odgovora, obenem pa ni predložila izkaza, da je imela materialno avtorsko pravico za uporabo fotografije MTVA.

- državni organi, organi lokalnih skupnosti in pravne osebe ne smejo financirati volilne kampanje (ob upoštevanju drugega odstavka tega člena) oziroma da
- pridobitev sredstev za volilno kampanjo od tujih fizičnih oseb, ki niso državljani držav članic Evropske unije ter od tujih pravnih oseb, ni dovoljena.

2.2.4 Pravilnost poslovanja, ki ni povezana z zbiranjem in s porabo sredstev

Pri preveritvi, ali je organizator volilne kampanje pravočasno odprl in zaprl posebni račun ter ali je predložil poročilo o financiranju volilne kampanje v predpisanem roku, nismo ugotovili nepravilnosti.

2.2.5 Pravilnost izkazovanja podatkov v poročilu o financiranju volilne kampanje

Vsebino in obrazce poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno kampanjo določa pravilnik. Organizator volilne kampanje mora poročilo o financiranju volilne kampanje predložiti na obrazcu Poročilo o kampanji skupaj z obveznimi prilogami, ki morajo vsebovati predpisane podatke.

2.2.5.a S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja podatkov v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da je stranka SDS predložila vse obrazce, določene s pravilnikom, vendar je pri posameznih izdatkih v Seznamu izdatkov (priloga 3 pravilnika) v skupnem znesku 2.230,02 evra navedla napačne izvajalce, in sicer:

- je navedla izvajalca Dadograd, d. o. o. namesto Flare, d. o. o. za storitve v vrednosti 1.903,20 evra,
- je navedla izvajalca Drugi svet, d. o. o. namesto Komunalno podjetje Logatec, d.o.o. za storitve v vrednosti 118,80 evra,
- je navedla izvajalca Inpos, d. o. o., Celje namesto Impos, d. o. o. za storitve v vrednosti 208,02 evra.

Navedena ravnanja niso v skladu s 4. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK in 2. točko prvega odstavka 3. člena pravilnika, ki določata, da se v poročilu o financiranju volilne kampanje poroča o vseh posameznih izdatkih, ki jih je organizator volilne kampanje namenil za financiranje volilne kampanje, skupaj s podatki o osebah oziroma izvajalcih, ki so jim bile plačane izvršene storitve ali dobavljeni izdelki ali blago.

2.3 Višina delnega povračila stroškov volilne kampanje

Po podatkih iz Zapisnika o ugotovitvi izida volitev poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament⁵⁹ so listi SDS in SLS na volitvah v Evropski parlament v letu 2019 pripadli 3 mandati za poslance v Evropskem parlamentu. Prejela je 126.534 glasov, zato ima organizator volilne kampanje glede na volilni izid v skladu s prvim odstavkom 24. člena ZVRK pravico do delne povrnitve stroškov volilne kampanje v vrednosti 0,33 evra za dobljeni glas, to je v znesku 41.756,22 evra⁶⁰.

Tako izračunani znesek ne presega zneska porabljenih sredstev za volilno kampanjo, ugotovljenega v tabeli 1, zato ugotavljamo, da ima stranka SDS pravico do povrnitve stroškov volilne kampanje v znesku 41.756,22 evra.

⁵⁹ Uradni list RS, št. 36/19.

⁶⁰ 126.534 glasov * 0,33 evra = 41.756,22 evra.

3. MNENJE

Revidirali smo pravilnost financiranja volilne kampanje liste kandidatov Slovenska demokratska stranka – SDS in SLS – Slovenska ljudska stranka za volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament v letu 2019, katere organizator je bila politična stranka *Slovenska demokratska stranka*.

3.1 Mnenje o pravilnosti poročanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji

Mnenje s pridržkom

Pri preverjanju pravilnosti poročanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji in s Pravilnikom o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo smo v poročilu o financiranju volilne kampanje za volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament v letu 2019, ki ga je predložila politična stranka Slovenska demokratska stranka, ugotovili naslednje napake:

- med zbranimi sredstvi ni izkazala drugih oblik prispevkov fizičnih oseb v znesku 49 evrov – točka 2.1.1.1.a;
- med porabljenimi sredstvi je izkazala stroške v znesku 8.093 evrov, ki niso stroški volilne kampanje, hkrati pa je te stroške izkazala v Seznamu izdatkov (priloga 3 Pravilnika o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo), med porabljenimi sredstvi pa ni izkazala stroškov v znesku 49 evrov, ki bi nastali, če ne bi prejela drugih oblik prispevkov fizične osebe za volilno kampanjo, hkrati pa teh stroškov ni izkazala v Seznamu izdatkov (priloga 3 Pravilnika o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo) – točki 2.1.1.2.a in 2.1.1.2.b;
- med prispevki, ki so zbrani v nasprotju z Zakonom o volilni in referendumski kampanji, ni izkazala drugih oblik prispevkov pravne osebe in lokalne skupnosti v znesku 199 evrov, hkrati pa teh prispevkov ni izkazala v Seznamu prispevkov, zbranih v nasprotju z Zakonom o volilni in referendumski kampanji (priloga 5 Pravilnika o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo) – točki 2.1.1.3.a in 2.1.1.3.b;
- med neplačanimi obveznostmi ni izkazala neporavnanih obveznosti za plačilo DDV v znesku 25 evrov – točka 2.1.1.3.c.

Razen napak, navedenih v prejšnjem odstavku, menimo, da poročilo o financiranju volilne kampanje liste kandidatov Slovenska demokratska stranka – SDS in SLS – Slovenska ljudska stranka za volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament v letu 2019, ki ga je predložila politična stranka Slovenska demokratska stranka, v vseh pomembnih pogledih prikazuje pravilne zneske v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji in s Pravilnikom o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo.

3.2 Mnenje o pravilnosti poslovanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji

Mnenje s pridržkom

Pri preverjanju pravilnosti poslovanja v skladu Z zakonom o volilni in referendumski kampanji in s Pravilnikom o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo na volitvah poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament v letu 2019 politične stranke Slovenska demokratska stranka smo ugotovili naslednje nepravilnosti:

- na posebnem transakcijskem računu za volilno kampanjo ni zbrala sredstev za plačilo DDV v znesku 25 evrov – točka 2.2.1.a;
- s posebnega transakcijskega računa za volilno kampanjo je poravnala stroške v znesku 8.093 evrov, ki niso stroški volilne kampanje – točka 2.2.2.a;
- s posebnega transakcijskega računa za volilno kampanjo ni poravnala neplačane obveznosti za DDV v znesku 25 evrov – točka 2.2.2.b;
- s fizično osebo, ki je za stranko opravila storitev oddaje prostora v najem za plakate v ocenjenem znesku 49 evrov, ni sklenila pogodbe v pisni obliki – točka 2.2.2.c;
- prispevkov pravne osebe in lokalne skupnosti v znesku 199 evrov ni nakazala v humanitarne namene – točka 2.2.3.a;
- v Seznamu izdatkov (priloga 3 Pravilnika o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo) je pri 3 izdatkih navedla napačnega izvajalca – točka 2.2.5.a.

Poleg tega nismo mogli pridobiti ustreznih in zadostnih dokazov, na podlagi katerih bi bilo mogoče potrditi:

- da so bile storitve najema, tiska, namestitve in odstranitve giga panojev v skupnem znesku 30.757 evrov opravljene skladno s petim odstavkom 14. člena Zakona o volilni in referendumski kampanji ob upoštevanju drugega odstavka tega člena – točka 2.2.3.b;
- da je bila uporaba fotografije za volilno kampanjo skladna s tretjim, petim oziroma šestim odstavkom 14. člena Zakona o volilni in referendumski kampanji – točka 2.2.3.c.

4. ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA

Politična stranka *Slovenska demokratska stranka* mora v roku 30 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti računskemu sodišču odzivno poročilo.

Odzivno poročilo mora vsebovati:

1. navedbo revizije, na katero se nanaša,
2. kratek opis nepravilnosti v poslovanju, ki so bile ugotovljene z revizijo, in
3. izkaz popravljalnih ukrepov.

Izkaz popravljalnih ukrepov mora obsegati navedbo popravljalnih ukrepov in ustrezna dokazila o izvedenih popravljalnih ukrepih za odpravo ugotovljenih nepravilnosti.

Politična stranka Slovenska demokratska stranka mora v odzivnem poročilu izkazati:

- nakazilo prispevkov, ki so ji bili dani v nasprotju z Zakonom o volilni in referendumski kampanji, v skupnem znesku 36,42 evra v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije – točka 2.2.3.a.

Po drugem odstavku 29. člena ZRacS-1 je odzivno poročilo uradna listina, ki jo potrdi odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljalnih ukrepih, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi četrtega odstavka 29. člena ZRacS-1. Prav tako bo ocenilo zadovoljivost sprejetih popravljalnih ukrepov.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba organizatorja volilne kampanje prekršek po tretjem odstavku 38. člena ZRacS-1. Če organizator volilne kampanje, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev odzivnega poročila računskemu sodišču ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da organizator volilne kampanje krši obveznost dobrega poslovanja⁶¹. Prav tako opozarjamo, da se neresnične navedbe v odzivnem poročilu obravnavajo kot neresnične navedbe v uradni listini (drugi odstavek 29. člena ZRacS-1). Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da politična stranka Slovenska demokratska stranka krši obveznost dobrega poslovanja, bo ravnalo v skladu s sedmim do štirinajstim odstavkom 29. člena ZRacS-1.

⁶¹ 3. točka prvega odstavka 37. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 91/01).

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči in drugimi državnimi organi.

Tomaž Vesel,
generalni državni revizor

Poslano:

1. stranki Slovenska demokratska stranka, priporočeno s povratnico;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si